

REGLUR

um húsnæði vinnustaða.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Gildissvið.

- 1.1. Reglur þessar gilda um húsnæði sem tekið er í notkun eftir gildistöku þeirra.
- 1.2. Húsnæði, sem er í notkun við gildistöku þessara reglna, skal uppfylla ákvæði reglugerða nr. 225/1975 um húsnæði vinnustaða.

2. gr.

Eftirlit o.fl.

- 2.1. Vinnueftirlit ríkisins annast eftirlit með framkvæmd reglna þessara.
- 2.2. Áður en nýtt húsnæði er byggt, nýtt húsnæði er tekið í notkun eða eldra húsnæði breytt fyrir starfsemi, sem reglur þessar taka til, ber að leita umsagnar Vinnueftirlits ríkisins um hvort það uppfylli ákvæði reglna þessara, sbr. 93. gr. laga nr. 46/1980.
- 2.3. Vinnueftirlit ríkisins er umsagnaraðili gagnvart byggingayfirvöldum í meiriháttar málum er varða húsnæði vinnustaða, sbr. gr. 2.5.9. í byggingarreglugerð nr. 292/1979.

II. KAFLI

Vinnurými

3. gr.

Almenn ákvæði.

- 3.1. Atvinnuhúsnæði skal innrétta þannig að þar sé sem öruggast og heilsusamlegast starfsumhverfi.
- 3.2. Vinnurými skal skipulagt með hliðsjón af því starfi sem þar á að framkvæma. Allar umferðaleiðir manna og flutningstækja skulu vera greiðar og afmarkaðar. Sömuleiðis skal skipa efni, vörum og flutningstækjum eða öðrum færanlegum vélum á afmarkað eða aðgreint svæði eða rými eftir því sem aðstæður leyfa. Starfsmenn skulu hafa nægjanlegt athafnarými við störf sín án þess að vera á umferðarsvæðum nema eðli starfsins krefjist þess.
- 3.3. Vinnurými skal innrétta þannig að gott sé að þrífa það, nýta og halda því við á öruggan hátt. Vélum og tækjum skal komið þannig fyrir að af þeim stafi ekki hætta.
- 3.4. Gengið skal þannig frá pöllum, gryfjum og opum að ekki sé hætta á að starfsfólk eða aðrir geti fallið niður og slasast.

4. gr.

Lofthæð.

- 4.1. Lofthæð vinnurýmis skal ekki vera minni en 2.5 m eftir að rýmið er fullfrágengið, sbr. ákvæði byggingarreglugerðar. Lofthæð vinnurýmis skal ávallt vera það mikil að hún hindri ekki starfsemi sem þar fer fram eða skapi hættu.
- 4.2. Þar sem búast má við myndun sprengi- eða eldfimra lofttegunda í vinnurýminu skal lofthæð ákvörðuð samkvæmt niðurstöðum brunatæknilegrar hönnunar rýmis, sbr. ákvæði byggingarreglugerðar.

- 4.3. Þar sem búast má við að óþægilegur hiti, ryk, eitraðar lofttegundir eða reykur myndist skal gera viðeigandi ráðstafanir, sbr. ákvæði byggingarreglugerðar.
Vinnueftirlit ríkisins getur krafist aukinnar lofthæðar í slíkum tilvikum.
- 4.4. Þegar um sérstaka loftgerð er að ræða, svo sem netloft, rimlaloft eða annað þess háttar, getur Vinnueftirlit ríkisins veitt undanþágu frá ákvæðum þessarar geinar.

5. gr.

Loftrými.

- 5.1. Sérhver starfsmaður skal að jafnaði geta notið 12 m^3 loftrýmis við störf sín. Lofthæð ofan við 4 m er ekki reiknuð með í rúmtakinu. Þar sem mikill umgangur er skal taka tillit til þess við ákvörðun loftrýmis.
- 5.2. Þegar loftrými er mælt skal einungis miða við gólfhlöt þar sem lofthæð er nægileg samkv. 4. gr.
- 5.3. Sömuleiðis skal tekið tillit til þess rýmis sem vélar, húsgögn og efni taka. Séu skilyrði sérlega góð getur Vinnueftirlitið veitt leyfi til að nota starfsrými sem er minna en 12 m^3 á hvern starfsmann. Loftrýmið má þó aldrei vera minna en 8 m^3 .
- 5.4. Minnsta stærð vinnuherbergis, sem unnið er í að staðaldri meginhluta vinnudags, skal vera 7 m^2 .

6. gr.

Gólf.

- 6.1. Almenn gerð og frágangur gólfa skal vera í samræmi við ákvæði byggingarreglugerðar.
- 6.2. Gólf í vinnurými skal vera þannig að það hæfi því starfi, sem þar er unnið með tilliti til slits, burðarþols og hreinsunar.
- 6.3. Þar sem ætandi efni eru notuð eða meðhöndluð skal þess gætt að þau rýri ekki burðarþol eða eyðileggi yfirborð gólfa.
- 6.4. Þar sem íkveikju- eða sprengihætta stafar af eldfimum efnum skal rafleiðni gólfa vera næg til að forðast megi neistamyndun vegna staðbundinnar rafhleðslu.
- 6.5. Gólf skulu rykbundin. Gera skal ráðstafanir til að draga úr hálfu á gólfum þar sem þess gerist þörf.

7. gr.

Veggir og loft.

- 7.1. Einangrun lofts og veggja, þar með hljóðeinangrun, skal vera nægjanleg með hliðsjón af vinnunni sem þar fer fram.
- 7.2. Yfirborð lofts og veggja skal vera rykbundið og auðvelt að halda hreinu eftir því sem við á.

8. gr.

Lýsing.

- 8.1. Þar sem unnið er við dagsbirtu skal vinnurými þannig gert að hún dreifist sem best um það og sé sem jöfnust. Ljósop glugga á veggjum skal að jafnaði vera minnst 10% af gólfleti en á þaki 7%. Hlutfall þetta skal auka ef birtu nýtur illa vegna slæmra skilyrða, svo sem vegna mannvirkja sem standa nærri gluggum vinnurýmis. Þar sem sérstaklega stendur á, svo sem í verslunum, vöruhúsum og frystihúsum, er heimilt að víkja frá þessu ákvæði enda uppfylli húsnæðið önnur skilyrði í reglum þessum.
- 8.2. Ef sólarljós veldur af miklum hita, birtu, glampa eða öðrum slæmum vinnuskilyrðum skal gera viðeigandi ráðstafanir til að ráða bót á því.
- 8.3. Við hönnun lýsingar skal höfð hliðsjón af viðurkenndum stöðlum um lýsingarmagn, varnir gegn ofbirtu og aðra þætti er varða öryggi og gott starfsumhverfi.

9. gr.

Hitun.

- 9.1. Vinnurými skal vera hæfilega hlýtt eftir eðli þeirra starfa sem þar eru unnin.
- 9.2. Þar sem kyrrsetustörf eru unnin má telja hæfilegt hitastig 18° til 22°C, en við kyrrstöðu 16° til 18°C nema annars sé krafist vegna framleiðslunnar. Hiti skal vera sem jafnastur um allt vinnurýmið. Sé geislahitun notuð skal tekið tillit til eðlismunar hennar og áhrifa á tilfinningu manna fyrir hitastigi miðað við aðrar hitunaraðferðir.
- 9.3. Í rými þar sem mikil hitageislun er frá litlum afmörkuðum svæðum eða hlutum skal koma í veg fyrir að hún valdi óþægindum eftir því sem unnt er, t.d. með hlíf, loftkælingu og/eða loftskiptum. Loftkæling eða loftskipti mega þó ekki valda óþægilegum súg eða loftblæstri.
- 9.4. Notkun hitunartækja sem gefa frá sér eitraðar lofttegundir er ekki leyfð í vinnurými nema komið sé fyrir frástreymi gastegunda út úr húsi.
- 9.5. Á vinnustöðum, þar sem loft er þurrt eða hiti mikill, er æskilegt að starfsfólk hafi aðgang að drykkjarfontum.
- 9.6. Leitast skal við að halda hæfilegu rakastigi í vinnurými.

10. gr.

Loftræsting.

- 10.1. Þegar húsrými fyrirtækis er hannað, skal gera ráð fyrir loftræstingu, sem þar kann að þurfa, svo að stokkum, lögnum og vélum, sem til þess þarf, verði komið fyrir á þeim stöðum sem best hentar. Þar sem margt fólk starfar og mikill hiti eða annað veldur breytingu á andrúmslofti eða umhverfi skal auka endurnýjun andrúmsloftsins með vélsogstækjum ef opnanlegir gluggar geta ekki annað nægilegum loftskiptum. Loftræstingu skal hanna þannig að súgur verði svo lítill sem kostur er.
- 10.2. Innanhússtörf, sem valda óhollustu, loftmengun, eldfimri eða sprengifimri loftblöndu, skulu aðeins framkvæmd þar sem unnt er að hreinsa loftið eða loftræsta þannig að mengaða loftið sé sogað burt frá þeim stað sem það myndast og til þess séð að það berist ekki inn í vinnurými aftur.
- 10.3. Hávaði vegna vélrænnar loftræstingar skal vera svo lítill sem verða má.
- 10.4. Áður en Vinnueftirlitið samþykkir loftræstibúnað getur það krafist þess að sýnt sé fram á nægileg afköst hans.

11. gr.

Hávaði.

- 11.1 Byggingar skulu þannig hannaðar að hávaði, sem í þeim kann að myndast vegna starfsemi, berist sem minnst um þær eða umhverfi þeirra.
- 11.2. Þess skal gætt að hávaðamyndun verði ekki meiri en óhjákvæmilegt er vegna þeirra starfa sem unnin eru í húsnæðinu. Vélar eða störf, sem valda skaðlegum hávaða, skal einangra frá umhverfi sínu.
- 11.3. Að öðru leyti vísast til reglna um hávaðavarnir.

12. gr.

Kjallararými.

- 12.1. Vinnustaðir mega vera í kjöllum ef fullnægt er kröfum þessara reglna, sbr. 3. tl. þessarar greinar. Sérstök áhersla skal lögð á rakavörn í slíku húsnæði.
- 12.2. Sé kjallararými ekki með opnanlegum gluggum skal séð fyrir svo góðri loftræstingu að hvorki skapist raki, óloft né súgur sem veldur óþægindum.
- 12.3. Vinnurými, sem er dýpra en 1 m undir jarðlínu, skal ekki leyft til neinnar starfsemi nema könnun hafi sýnt að það sé fullnægjandi.

- 12.4. Meðferð hættulegra efna, svo sem lífrænna leysiefna eða efna sem eldhætta stafar af, er bönnuð í kjallarárými. Sama gildir um vinnustaði, þar sem vatnsgufa eða eimur myndast. Eimkatla með margfeldi heildarrúmtaks í m^3 og yfirþrýstings í kp/cm^2 , sem er meira en 8 og heitavatnsskatla eða geyma með 120°C heitum legi, má ekki nota í kjöllum, sem unnið er í og dýpri eru en 1 m undir jarðlínu.
- 12.5. Vinnueftirlit ríkisins getur veitt undanþágu frá ákvæðum þessarar greinar.

III. KAFLI

Starfsmannarárými.

13. gr.

Skilgreiningar.

- 13.1. Starfsmannarárými er notað í reglum þessum sem samheiti fyrir:
- A. Búningsherbergi og fatahengi.
 - B. Snýrtiherbergi, salerni og þvagstæði.
 - C. Þvotta- og baðklefa.
 - D. Kaffi- eða matstofur.
- 13.2. Sérstök ákvæði gilda um flytjanlegt starfsmannahúsnæði sem notað er í þéttbýli sbr. V. kafla reglna þessara.

A. Búningsherbergi og fatahengi.

14. gr.

Almenn ákvæði.

- 14.1. Búningsherbergi skal valinn hentugur staður með hliðsjón af vinnustað og þvotta- og baðklefa.
- 14.2. Búningsherbergi mega vera í kjallara ef hann er þurr, rakalaus og vel einangraður enda fullnægi búningsherbergin að öðru leyti ákvæðum þessa kafla.
- 14.3. Nái starfsemin yfir mikið flatarsvæði, eða sé í tveimur eða fleiri húsum, skal búningsherbergjum, snýrtiherbergjum eða matsölum komið fyrir sem næst miðsvæðis nema hvert hús eða álma hafi sérstakt starfsmannarárými.
- 14.4. Þar sem karlar og konur starfa skulu búningsherbergi aðskilin á fullnægjandi hátt.
- 14.5. Þar sem vinnufatnaður óhreinkast verulega vegna vinnunnar skal vera hægt að hengja göngufatnað í eitt hengi og vinnufatnað í annað aðgreint hengi. Vot vinnuföt skal vera hægt að þurrka þar eða skammt þar frá. Allt starfsmannarárými skal vel og reglulega þrifið.

15. gr.

Gólfplatarmál og lofthæð.

- 15.1. Í búningsherbergi skal fyrir hvern mann minnst 0.6 m^2 gólfplötur að meðtöldum fleti fyrir skáp. Lofthæð skal vera minnst 2.5 m.

16. gr.

Gerð gólfa.

- 16.1. Gólf, sem liggja á jörð eða eru yfir óupphituð rými, skulu einangruð nægjanlega gegn kulda og raka.
- 16.2. Gólfum skal vera auðvelt að halda hreinum og skal séð fyrir því eftir föngum að þau verði ekki of hál, einkum ef þar er komið fyrir handlaugum eða öðrum búnaði sem vatn getur runnið frá, enda skal þá vera niðurfall og hæfilegur vatnshalli á gólfinu til niðurfallsins.

17. gr.

Veggir og loft.

- 17.1. Veggir og loft skulu vera nægjanlega einangruð gegn kulda, raka og hávaða eftir því sem við getur átt og unnt er. Veggir og loft skulu vera þannig að auðvelt sé að halda þeim hreinum og í góðu ástandi.

18. gr.

Lýsing, hitun og loftræsting.

- 18.1. Æskilegt er að dagsbirtu njóti sem mest í búningsherbergjum og þar skal vera fullnægjandi raflýsing.
- 18.2. Búningsherbergi skal vera hitað og loftræst á fullnægjandi hátt.

19. gr.

Innrétting.

- 19.1. Við alla skipan innanstokks skal þess gætt að þrif og viðhald búningsherbergis séu auðveld.
- 19.2. Í búningsherbergi skal vera einn klæðaskápur fyrir hvern starfsmann. Fjarlægðin milli andstæðra skápa og andstæðra handlauga skal vera minnst 1.2 m, en fjarlægð milli skápa og andstæðs veggjar skal vera minnst 1 m. Fjarlægðir þessar skulu hvor um sig lengjast í 1.5 og 1.2 m ef skápar eða handlaugar eru fleiri en 20 í röð. Gera má meiri kröfur um fjarlægðir þessar ef vinna er óþrífaleg.
- 19.3. Þar sem aðeins þarf að hengja yfirhafnir skal ætla hverjum starfsmanni að minnsta kosti 0.2 m stangarlengd í fatahengi eða skáp.
- 19.4. Við starfsemi þar sem halda þarf göngufatnaði og vinnufötum aðskyldum skal þeirri kröfu t.d. fullnægt með því að hafa tvo skápa í búningsherbergjum fyrir hvern starfsmann (einn fyrir göngufatnað og annan fyrir vinnuföt) eða hafa einn skáp í búningsherbergi fyrir hvern starfsmann (til geymslu göngufata) ásamt sameiginlegu fatahengi fyrir vinnufatnað eða með því að tvískipta búningsherbergi þannig að annars vegar séu gönguföt og hins vegar vinnuföt.
- 19.5. Í sérstökum tilvikum er heimilt að viðurkenna fatahengi í stað skápa.
- 19.6. Þar sem starfsmenn hafa einungis aðgang að fatahengi getur Vinnueftirlit ríkisins krafist þess að jafnframt séu læstar hirslur þar sem starfsmenn geta geymt verðmæti.

20. gr.

Gerð og búnaður.

- 20.1. Skápar skulu gerðir úr hentugu efni sem gott er að þrifa. Þeir skulu vera með loftræstiopum að ofan og neðan og með hillu. Stærð skápanna skal vera minnst 0.5 × 0.3 m, að þverflatarmáli. Fjarlægð milli hillu og botns skal vera minnst 1.5 m, en milli hillu og lofts minnst 0.2 m að framan og loftið helst með 20° til 30° halla upp að bakhlið frá framhlið skáps, ef hann nær ekki til lofts í herbergi. Skáparnir skulu vera læsanlegir.
- 20.2. Í fatahengjum með stöng fyrir herðatré skal ætla minnst 0.3 m fyrir hvern starfsmann.
- 20.3. Í búningsherbergjum skal að jafnaði vera bekkur eða bekkir, speglar, öskubakkar og ruslatrog eða fata.

B. Snyrtharbergi, salerni og þvagstæði.

21. gr.

Almenn ákvæði.

- 21.1. Greiður aðgangur skal vera að salerni og snyrtingu, þó ekki þannig að beint samband sé við matsal eða vinnurými.
- 21.2. Á föstum vinnustað skulu einungis notuð vatnssalerni.

22. gr.

Salernafjöldi.

- 22.1. Þar sem að staðaldri starfa fleiri en 5 karlar og 5 konur skulu salerni og snyrting fyrir hvort kyn aðgreind.
- 22.2. Að jafnaði skal vera minnst eitt salerni fyrir allt að 15 manns en miða skal þó við eftirfarandi meginreglur um fjölda salerna, þvagstæða og handlauga:

Fjöldi starfsfólks.	Fjöldi salerna.	Fjöldi handlauga.
Konur		
1– 15	1	1
16– 30	2	1
31– 50	3	2
51– 75	4	2
76–100	5	3

Síðan er eitt salerni og handlaug fyrir hverja 25 starfsmennt til viðbótar.

Fjöldi starfsfólks.	Fjöldi salerna.	Fjöldi þvagst.	Fjöldi handl.
Karlar			
1– 20	1	1	1
21– 30	2	1	2
31– 45	2	2	2
46– 60	3	2	2
61– 75	3	3	3
67– 90	4	3	3
91–100	4	4	4

Síðan eitt salerni, eitt þvagstæði og ein handlaug fyrir hverja 25 starfsmenn til viðbótar.

- 22.3. Á þjónustustöðum, þar sem gert er ráð fyrir aðgangi annarra en starfsmanna að snyrtiaðstöðu skal sú aðstaða að jafnaði vera aðskilin frá snyrtiaðstöðu starfsmanna.

23. gr.

Veggir, loft og gólf.

- 23.1. Veggir milli snyrtiherbergja og aðliggjandi vinnustaða eða matstofu skulu vera nægjanlega einangraðir gegn kulda, lykt og hávaða.
- 23.2. Hæð veggja og hurða salerna frá gólfi má ekki vera minni en 0.15 m og ekki meira en 0.3 m þar sem veggir eða hurðir ná ekki niður á gólf. Vegghæð frá gólfi skal ekki vera minni en 2.0 m. Veggir milli salerna karla og kvenna skulu vera heilir frá gólfi til lofts.
- 23.3. Veggi og loft skal vera auðvelt að þrifa og halda við.
- 23.4. Gólfhlötur salernisklefa skal minnst vera 1.2 m² og lofthæð 2.5 m. Sé um hallandi loft að ræða getur Vinnueftirlit ríkisins leyft að meðallofthæð sé 2.2 m, en þó má minnsta lofthæð yfir salerni ekki vera minni en 1.6 m.
- 23.5. Gólf má ekki vera hált. Það skal vera vatnshelt og auðvelt að þrifa. Sama máli gegnir um veggi við þvagskálar og handlaugar.

24. gr.

Lýsing, hitun og loftræsting.

- 24.1. Raflýsing skal vera fullnægjandi. Æskilegt er að dagsbirtu njóti þar sem því verður við komið.
- 24.2. Hitun skal vera fullnægjandi.
- 24.3. Salerni skal loftræst á vélrænan hátt ef loftræsting verður á annan hátt ónóg. Þar sem því verður við komið skal gera ráð fyrir opnanlegum gluggum í útvegg.

25. gr.

Búnaður.

- 25.1. Salernispappír skal vera á þar til gerðum haldara.
- 25.2. Handlaug og sápa skulu vera annað hvort í salernisklefa eða í forrými. Þar skulu vera einnota handþurrkur úr pappír eða handklæðarúllur.

C. Þvotta- og baðklefar.

26. gr.

Fjöldi handlauga og steypibaða.

- 26.1. Að jafnaði skal vera ein handlaug fyrir hverja 5 starfsmenn.
- 26.2. Sé vinna óþrífaleg eða valdi verulegri óhreinkun eða óhollustu skal tekið tillit til þess við ákvörðun fjölda handlauga.
- 26.3. Við störf, sem ekki valda óhreinindum, skal hafa minnst eina handlaug fyrir hverja 10 starfsmenn.
- 26.4. Handlaug, sem komið er fyrir á salerni eða í lokuðu forrými að því, reiknast ekki með tölu handlauga fyrir þvotta- og baðklefa. Sé handlaugum hins vegar þannig fyrir komið að greiður aðgangur sé að þeim bæði úr snyrti- og þvottaadstöðu geta þær samnýst.
- 26.5. Þar sem menn þurfa steypiböð vegna þess að þeir óhreinast eða svitna við störf sín skal vera minnst eitt steypibað fyrir hverja 5 menn.

27. gr.

Gólf, veggir og loft.

- 27.1. Stærð gólfplatar skal vera í samræmi við ákvæði 29. gr. um innréttingu og búnað.
- 27.2. Lofthæð skal minnst vera 2.5 m.
- 27.3. Gólf, veggir og loft skulu að öðru leyti vera samkvæmt ákvæðum 16. og 17. gr.

28. gr.

Lýsing, hitun og loftræsting.

- 28.1. Raflýsing skal vera fullnægjandi. Æskilegt er að dagsbirtu njóti þar sem því verður við komið.
- 28.2. Hitun skal vera fullnægjandi.
- 28.3. Loftræsting skal vera um glugga eða með vélbúnaði sem ekki veldur teljandi hávaða eða óþægilegum súg.
- 28.4. Allur rafbúnaður skal vera í samræmi við gildandi reglur um rafbúnað í húsnæði þar sem gufa og vatnsagi er.

29. gr.

Innrétting og búnaður.

- 29.1. Sérhvert þvottastæði við handlaug skal vera minnst 60 cm á breidd. Fjarlægð milli andstæðra handlauga og fjarlægð handlauga og andstæðs veggjar skal vera í samræmi við ákvæði 19. gr.

- 29.2. Við handlaugar skal tengt heitt og kalt vatn í blöndunartæki. Frárennsli frá handlaug til niðurfalls skal vera lokað.
- 29.3. Í baðherbergi skal vera niðurfall, en gólfhali eða gerð gólfs þó ekki þannig að hætta sé á að menn renni eða detti af þeim sökum.
- 29.4. Framan við steypiböð skal vera aðstaða til að þurrka sér. Hita baðvatns skal vera hægt að stilla hverjum til hæfis.
- 29.5. Í þvotta- og baðklefum skal vera spegill, snagi, sápa og sápuskál.
- 29.6. Innangengt skal vera milli baðherbergis og búningsherbergis.

30. gr.

Kjallararými.

- 30.1 Kjallararými ná nota undir þvotta- og baðklefa, enda fullnægi það að öðru leyti skilyrðum reglna þessara.

D. Kaffi- eða matstofur.

31. gr.

Almenn ákvæði.

- 31.1. Í matstofu skal starfsmaður bæði geta matast og hvílst frá vinnu sinni. Matstofa skal því vera björt, þægilega skipulögð og snyrtileg í alla staði. Handlaugar skulu vera á aðgengilegum stað framan við matstofu. Sé langt á milli vinnurýmis og matstofu skal fatahengi komið fyrir við hana svo og salerni, sbr. ákvæði um snyrtiherbergi.

32. gr.

Gólfflatarmál, lofthæð.

- 32.2. Lágmark gólfflatarmáls skal vera 1.2 m² fyrir hvern mann. Hæð undir loft skal vera minnst 2.5 m. Sé loftið hallandi má þó reikna með þeim gólfleti þar sem hærra er til lofts en 2.2 m.

33. gr.

Gerð gólfa, veggja og lofta.

- 33.1. Gólf, loft og veggir skulu gerð úr efni sem auðvelt er að þrifa. Þau skulu vera einangruð þar sem þess gerist þörf.

34. gr.

Lýsing, hitun og loftræsting.

- 34.1. Lýsing skal vera fullnægjandi.
- 34.2. Hitun skal vera sú sama og við kyrrsetustörf og jafnframt þannig, að meirihluta starfsfólksins finnist hún sem þægilegust.
- 34.3. Loftræsting skal vera fullnægjandi um opnanlegan glugga eða á annan hátt.

35. gr.

Búnaður.

- 35.1. Borð skulu vera hæfilega há og nægjanlega mörg svo allir, sem eiga matarhlé saman, geti matast samtímis án sérstakra óþæginda vegna þrengsla. Sæti ber að hafa af rétttri hæð og með góðum bakstuðningi.
- 35.2. Alla hluti innanstokks skal vera auðvelt að þrifa. Þeir skulu vera áferðarsléttir og ekki með raufum sem safnað geta óhreinindum.
- 35.3. Eldhús og búnaður þess skal vera aðgengilegt, en þó aðgreint frá matsal þar sem því verður við komið. Um búnað og aðstöðu til geymslu matvæla, matargerðar og hreinsunar mataríláta og borðbúnaðar fer samkvæmt lögum og reglum um heilbrigðis- eftirlit og hollustuhætti.

36. gr.

Kjallararými.

- 36.1. Sé kjallararými notað fyrir matstofur skulu gerðar sömu kröfur til þess og gerðar eru til starfsmannarýmis ofanjarðar.

IV. KAFLI**Útgönguleiðir.**

37. gr.

- 37.1. Sérhver innanhússvinnustaður skal vera þannig gerður að frá honum verði komist á greiðan hátt ef eld, jarðskjálfta, útstreymi eiturgufa, gufusprengingu eða annan voða ber að höndum.
- 37.2. Með innanhússvinnustað er hér átt við allar vistaverur starfsfólks, ganga, svalir og stiga, sem eru í tengslum við vinnustaðinn, auk vinnurýmisins sjálfs.
- 37.3. Allir gangar, stigar, forrými og önnur rými, sem nota má til útgöngu skulu ávallt vera greiðfær og hindrunarlaus og jafnframt vel merkt. Farið skal eftir löglegri lágmarksbreidd og hæð skv. byggingar- og brunamálareglugerðum. Þar sem margt fólk starfar skal það jafnframt haft í huga að allir geti komist út á sem skemmstum tíma ef þörf krefur.
- 37.4. Þeir sem starfa tímabundið við þrönga og erfiða vinnuaðstöðu, t.d. í geymi eða kjallararými með ógreiðfærri uppgönguleið, skulu ávallt njóta gæslu annarra starfsmanna og hjálpargagna eða tækja eftir því sem við getur átt til að greiða fyrir upp- eða útgöngu þaðan.

V. KAFLI**Flytjanlegt starfsmannahúsnæði sem notað er í þéttbýli.**

38. gr.

Gildissvið.

- 38.1. Ákvæði þessa kafla gilda um flytjanlegt starfsmannahúsnæði, fyrir vinnustaði innan þéttbýlis, þar sem 2 menn eða fleiri sinna störfum um afmarkaðan tíma, sem er lengri en ein vinnuvika, utan fastrar starfsstöðvar fyrirtækisins sem þeir eru ráðnir hjá, enda sé ekki séð fyrir starfsmannaaðstöðu með öðrum fullnægjandi hætti.

39. gr.

Skilgreining.

- 39.1. Flytjanlegt starfsmannarými er í reglum þessum samheiti fyrir húsnæði, sem ekki er sett niður á varanlegar undirstöður og ætlað til flutninga á vöruflutningabílum eða til að draga á milli vinnustaða.
- 39.2. Starfsmannarýmið skiptist í:
- A. Búningsherbergi, fatahengi, fataskápa og þurrkaðstöðu.
 - B. Snyrtiherbergi, salerni og þvagstæði.
 - C. Matstofur og kaffistofur.
- Geymslustaður verkfæra og byggingarefnis skal vera utan starfsmannarýmis.

40. gr.

Byggingarlýsing.

- 40.1. Yfirborð innanstokksmuna, innréttinga, veggja, gólfs og lofts skal vera í ljósum litum og úr efnum, sem auðvelt er að þrifa.
- 40.2. Gólf, loft og veggj skal einangra í samræmi við ákvæði byggingarreglugerðar, nema hvað varðar þykkt einangrunarefna.

- 40.3 Lýsing og loftræsting skal vera nægileg að mati Vinnueftirlits ríkisins.
- 40.4. Stærð glugga skal vera samsvarandi 10% af gólfleti herbergisins. Í þeim skal vera tvöfalt gler og opnanlegt fag sem er a.m.k. $\frac{1}{4}$ af heildarstærð gluggans.
- 40.5 Hitastig skal að jafnaði miða við 18°C. Upphitun er veldur mengun eða annarri óhollustu er óheimil.
- 40.6. Starfsmannarýmið skal vera á hagkvæmum stað með hliðsjón af vinnustað. Nái starfsemin yfir mikið flatarsvæði skal starfsmannarýminu komið fyrir sem næst miðsvæðis ef ekki er kostur á að skipta því í einingar sem koma má fyrir í grennd við vinnustaðina.
- 40.7. Þurrkaðstaða fyrir votan vinnufatnað og geymsla fyrir óhreinan skófátnað má ekki vera í matstofu.
- 40.8. Greiður aðgangur skal vera að salerni og snyrtingu sem þó skal aldrei vera í beinu sambandi við matstofu.

41. gr.

Stærðir starfsmannarýmis.

- 41.1. Lágmarksstærð flytjanlegs starfsmannarýmis er 7 m² að innanmáli.
- 41.2. Meðalhæð frá gólfi má ekki vera minni en 2.2 m og minnsta breidd skal vera 2.2 m.
- 41.3. Viðmiðunarstærðir:
Matstofa	0.8 m ² á mann.
Búningsherbergi	0.6 m ² á mann.
Þvottaðstaða	0.2 m ² á mann.
Þurrkaðstaða	0.2 m ² á mann.
Salerni	1.2 m ²

42. gr.

Búnaður.

- 42.1. Í matstofu skulu vera sæti með baki. Matborð skal vera minnst 0.6 m á breidd og 0.6 m skal ætla á mann við langhlið borðsins.
- 42.2. Skápar skulu gerðir úr hentugu efni sem gott er að þrifa. Þeir skulu vera með loftræstipum að ofan og neðan og með hillu. Hæfileg stærð skápa telst 0.5 × 0.3 m að þverflatarmáli. Fjarlægð milli hillu og botns skal vera minnst 1.5 m en milli hillu og lofts minnst 0.2 m að framan en loftið sé helst með 20° til 30° halla upp að bakhlið frá frámhlið skáps ef hann nær ekki til lofts í herbergi. Skáparnir skulu vera læsanlegir. Sé um fatahengi að ræða skulu starfsmenn eiga aðgang að læstri hirslu undir persónuleg verðmæti sín.

43. gr.

Undanþágur.

- 43.1. Vinnueftirlit ríkisins getur veitt undanþágur frá ákvæðum þessa kafla þegar sérstakar ástæður mæla með því.

VI. KAFLI**Viðurlög.**

44. gr.

- 44.1. Brot gegn reglum þessum varða sektum samkvæmt ákvæðum laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum.
- 44.2. Með mál út af brotum á reglum þessum skal farið að hætti opinberra mála.

VII. KAFLI

Gildistaka.

45. gr.

Reglur þessar eru settar af stjórn Vinnueftirlits ríkisins samkvæmt lögum nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, sbr. 38., 43. og 44. gr., og staðfestast hér með til þess að öðlast gildi hinn 1. maí 1988.

Félagsmálaráðuneytið, 28. október 1987.

Jóhanna Sigurðardóttir.

Hallgrímur Dalberg.

Nr. 494

6. nóvember 1987

AUGLÝSING**um norræna tungumálasamninginn.**

Samningur Norðurlandanna um rétt norrænna ríkisborgara til að nota eigin tungu í öðru norrænu landi sem gerður var 17. júní 1981 tók gildi að því er Ísland varðar 25. júlí 1987. Var samningurinn fullgiltur af Íslands hálfu samkvæmt ályktun Alþingis 18. mars 1987.

Tilgangur samningsins er að auðvelda norrænum ríkisborgurum svo sem kostur er að nota eigin tungu í samskiptum við yfirvöld og aðrar opinberar stofnanir í öðru norrænu landi. Yfirvaldi eða stofnun ber að leitast við að gera norrænum ríkisborgara kleift að nota sitt eigið tungumál í samskiptum sínum við hinn opinbera aðila, sé þess nokkur kostur.

Þau mál sem samningurinn tekur til eru danska, finnska, norska og sænska, auk íslensku.

Meginmál samningsins (1.—8. gr.) er prentað sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Dómsmálaráðuneytið skal fylgjast með framkvæmd samningsins hér á landi, sbr. 8. gr. samningsins.

Samningur þessi birtist hér með öllum þeim til eftirbreytni sem hlut eiga að máli.

Dóms- og kirkjumálaráðuneytið, 6. nóvember 1987.

F. h. r.

Þorsteinn Geirsson.

Jón Thors.

Fylgiskjal.

Samningur milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um rétt norrænna ríkisborgara til að nota eigin tungu í öðru norrænu landi.

1. gr.

Þær tungur sem samningur þessi tekur til eru íslenska, danska, finnska, norska og sænska.

Samningurinn gildir bæði um munnleg og skrifleg samskipti við yfirvöld og aðrar opinberar stofnanir, þó ekki samskipti símleiðis.